

Armas sõber!

Peaaegu et loeme päevi ja pakime juba kohvleid, sest peagi vahetame vahelduseks maastikke! On hea aeg jätta kuum ja niiske Bangkok selja taha, eriti kuna õhusaaste on mõõdikute järgi viimasel ajal liiga sageli "ebatervislik" ning saabuda hetk enne looduse õide- ja rohelusse puhkemist Eestisse ja Soome. Meie teine tööperiood Aasias on lõppemas ning ees ootab kevad-suvi, mille jooksul külastame meid läkitanud kogudusi Soomes ning suve lõpus loodame käia külas võimalikult mitmel Eesti kogudusel, kes meie eest palvetanud ja meie tööd siin toetanud on.

Olime paari nädala eest uuesti Myanmaris, mis tundus selle võrra erilisem, et seekordne külaskäik oli praeguseks meie viimane reis sinna ning millal ja kas üldse tagasi pöördume, ei ole praegu teada. Samas, kui oleme Aasias olles midagi põhjalikult õppinud, siis kõigil omasoodu kulgeda laskmist ning pidevat valmisolekut üllatusteks ja muutusteks. Seega säilitame rõõmsa elevuse, et ühel päeval maandume taas Yangonis ja südames hakkab uuesti ümismema üks hääl, mis ütleb, et hea on jõuda oma Aasia-koju. Praegu oleme aga otsustanud, et kohe sügisest me Kagu-Aiasse tagasi ei tule. Viis aastat on päris paras aeg võõrsil olla ja tunneme, et on aeg lasta settida sel tohutul kogemustepagasil, mille oleme kogunud ja vaatame põnevusega veidi ringi, et endale uusi tööalaseid väljakutseid esitada. Ametlikult oleme veel aga terve suve siiski Sley-s tööl ja loodame ka teist paljusid kevadel või suve lõpupoole kohata. Sley töö Kagu-Aias jätkub ning kui oled toetanud seni annetusega meie tööd, kaalu palun selle toetuse jätkamist. Küsi lisainfot otse meie käest, mis otsetarbeks annetusi enim vaja on ja kuidas Kagu-Aasia tööd edasi organiseeritakse.

Ise võõrsil elades ja võrdlemisi palju reisides oleme mõelnud palju kodu ja paiksuse teemale ning sellele, kui suur või väike maailm eri inimeste kogemuses on. Kohtame inimesi, kes ei ole käinud kuigi kaugel oma koduküladest ning inimesi, kes on kas vabatahtlikult või sunnitud pidanud oma kodud jätma ja endale uues kohas juured

Yangonis on alati nii hea käia ja külastada oma lemmikkohtasid, mh Rangoon Tea House nimelist kaasaegses võtmes traditsioonilisi sööke ja jooke pakkuvat restorani. Iga kord Yangonis olles õhkame, et oh kuidas tahaks tagasi kolida ja mõtlemine, millist tööd seal tegema võiks hakata. Seekordne külastus oli tõenäoliselt meie viimane reis sinna. Nukruses oli samas ka sügav rahu. Isegi kui peab ütleva inimestele ja kohtadele hüvasti, jääb kõik läbielatu meiega ning seal loodud inimsuhted on saanud osaks meie südamemuustritest, millest ei ole vaja loobuda, vaid mida võib sisemiselt naeratades ikka ja jälle külastada.

leidma. Oleme ise elanud praeguseks Tais kauem kui Myanmaris – vastavalt kolm ja kaks aastat –, kuid tunneme, et me ei ole kunagi kodunenud Tais päriselt sel samal viisil. Põhjus on nii selles, et esimesed Tais veedetud kaks aastat ootasime võimalust tagasi Myanmarisse pöörduda, kuid ka selles, et Tais ei leidnud me kunagi koha-peal püsivat tööd, vaid meie argipäev on koosnenud lahkumistest ja saabumistest. Kui Myanmaris kogesime just sinna kutsutuse tunnet, siis Tais on olnud pidetu tunne suure küsimärgiga, kui kaua siin oleme. Kuna me ei teeninud siin kohalikkude kogukonda, puudus ka motivatsiooni keelt õppida, mis ei võimaldanud tekkida vahetumal kontaktil kohalikega. Samas tunnen, et ehk ei ole ma ka lubanud endal siin koduneda, hoides pikalt mõttes kinni Myanmarist ja sidudes liiga kauaks kutsumuse tunde esmalt tolle koha ja inimeste teenimisega, märkamata kasutada uusi avanenud võimalusi leida sügav tähenduslikkus. Ehk leiad paralleeli oma eluga, kuidas me vahel ei lase endal mõne ülesande, koha või inimesega päris samale lainele jõuda, sest hoiame kinni mingist ideest oma peas, kuidas asjad või milline see teine inimene võiks olla ega luba praegusel hetkel olla, mis ta on? Mis aitab sinul leida käesoleva hetke väärtus, isegi kui oled soovitud teistsuguses olukorras?

Myanmari reisil jagasime seekord ülesanded nii, et Joona koolitas sealse luterlike kirikute föderatsiooni vaimulikke ja vabatahtlikke ning Helene lendas Kesk-Myanmari, kus asuvad lastekodu oleme aastaid toetanud ning kuhu ka Eesti annetajad ülemöödunud jõulude ajal märkimisväärse toetuse kogusid. Vajadused on jätkuvalt suured, kuna inflatsioon on olnud viimase kolme aastaga tohutu ning esmatarbekaupade – riis, toiduõli ja kütus – hinnad aina tõusevad. Kui meie viimase külaskäigu ajal oli lastekodus 25 last, siis nüüd oli lapsi 32. Kaks kõige pisemat, 3-kuune tüdruk ja 5-kuune poiss olid erinevatest peredest saabunud alles hiljuti. Oli armas näha, kuidas suuremad vennad-õed nende eest hoolitsesid. Helene ostis lisaks maiustustele lastele kaasa värvipliatsideid ja -raamatuid, klepsuraamatuid jm silmale ilu pakkuvat ning laste loovust arendavat. Olukorras, kus lastel omi asju ega oma ruumi ei ole, on joonistades loodav fantaasiamaailm ehk see oma koht, kus iseenda mõtete keskel rohkem endaks kasvada või kuhu minna vajadusel omaette olema. Mäletan ise oma lapsepõlvest, kuidas väikesed asjad võisid olla väärtuslikud ja tähenduslikud nagu aarded. Veel praegugi on mul eredalt meeled mõni humanitaarabi pakkidest saadud või Soomest vanemate esimeste välisuttavate saadetud klepsud, värvilised kustukummid ja sädelevad pliatsid. Kui vahel tunneme end abituna tajudes, kui suur on kellegi vajadus, tuletab mu enda kogemuse meelde, et ka enda meelest väike asi võib saajale väga suure tähtsusega olla.

Käisin hiljuti vaatamas Wim Wendersi eelmisel aastal valminud film "Perfect Days" ("Täiuslikud päevad"), mis on kui meditatsioon lihtsuses peituva ilu märkamiseks ja oma sisemise kutsumuse üle mõtisklemiseks. WC koristajana töötavast filmi peategelasest Hirayamast kiirgab pühendumist ja armastust oma töö vastu. Mulle tundub, et eelkõige on ta otsustanud sügavalt armastada elu ja seetõttu vaatab ta maheda imestava hellusega nii läbi puulehtede langevat valgust, kui ka märkab neid, kellest ühiskonnas muidu mööda vaadatakse, olles ise WC koristajana üks neist "väljaspoolsetest"¹.

Siin veedetud viiele aastale tagasi vaadates küsime endalt, kas see, mida oleme siin teinud, on olnud kellelegi tähenduslik ning mis on see jälg, mille maha jätame. Wendersi film tuletas meelde, et lõplikult on olulisem sellest, mida teeme, hoopis südame meelsus, millega oma ülesannetesse suhtume. Ma ei tea, milline on sinu kogemus, kuid mulle tundub, et keegi teine seda "meelsuse tööd" meie eest ära ei tee, vaid on meie endi kätes teha endasse ruumi rahulolule, lastes lahti ettekujutlustest, kuidas asjad peaksid minema või väljastpoolt näima. Head filmid ja raamatud, kunst oma mitmekülguses ning inspireerivate inimestega peetud vestlused aitavad sellel ruumil tasapisi ja vaikselt või ühe korraga ja järsku tekkida.

Joona õpetas Myanmaris luterlike kirikute föderatsiooni pastoritele ja vabatahtlikele oma meelisteemal Jumala kolmainsusest.

Koostöö Indoneesia BKNP kirikuga on olnud meie siinsetest tööpartnerlustest kõige vilkam. Eelmise aasta lõpus käisime Põhja-Sumatral Sibolga linnakeses, kuhu meid väga soojalt tagasi kutsuti ning Joona külastaski Sibolgat taas juba selle aasta alguses. Seejärel olime terve nädala üheskoos Batami saarel, kus meid ootas igal õhtul uus kogudusegrupike: noored, naised, koguduse vanemad (parempoolsel pildil), pühapäevakooliõpetajad ja pastorid. Indoneesia koolitused lõpetas Helene Põhja-Sumatral Medanis, kus õpetas laste- ja noortetöös aktiivseid noori, keda oli rõõmustavalt palju. Vasakpoolsel pildil poseerib Helene jumalateenistuse järel ülistusmuusikutest aktiivsete noortega.

¹ Sellest "väljaspoolisusest" Jaapani ühiskonnas kirjutab põnevalt Rein Raud 22.12.2023 Sirbi artiklis "Unustada ennast, et saada eneseks".

Sügisese kirjas kirjutasin koolituskostöö alustamisest Kambodža luterliku kirikuga. Käisin jaanuari lõpus pidamas samale mõnusale tiimile teise koolitusnädala ning viimane koolitus on tulemas mõne nädala pärast, kus osaleb ka Joonas, et toetada õpetajate teadmisi luterlikust teoloogiast ning liturgiast. Luterliku õpetuse eripärade kohta küsitakse meilt sageli, kuna siinsetel luterlikel kirikutel ei ole oma õppeasutusi ning pastorid õpivad sageli teiste konfessioonide piiblikoolides.

Rõõmu ja rahu teile, armsad sõbrad!

Helene ja Joonas

Mida jääme Kagu-Aasias igatsema? Eelkõige muidugi inimesi, nende avatust, viisakust, teenimisvalmidust ja rõõmsameelsust. Siinne keha- ja ilmetekeel on teistsugune ning naeratuse taga ei pruugi alati olla rõõm, mida ei tuleks siiski tõlgendada teesklusena. Jääme igatsema ka põnevat maitsete mitmekesisust ja pildil olevat puuviljade kuningaks kutsutavat duriani, mis omapärasest higi-küüslaugulõhnast hoolimata maitseb kui kreemjas mango-maasikamaius vahukoorega. Ka soojus ja valgusrikkus on miski, mis on mõjunud meeolule nii virgutamalt. Kõigest heast võiks kirjutada omaette kirja, kuid tundub päris kindel, et mingil hetkel tuleme Kagu-Aiasse jälle tagasi.

Eestpalve ja tänu

- * Oleme tänulikud kogu viie aasta eest Kagu-Aasias ja kantuse tunde eest, mis meid on saatnud.
- * Oleme loonud nende aastatega palju inimsuhteid, mille kaudu oleme õppinud palju elu ja Jumala juhatusse kohta. Palvetame kõigi partnerkirikute eest, et erinevatest väljakutsetest hoolimata leiaksid nad rahu ja rõõmu Jumalas.
- * Palvetame suveplaanide ning eesootavate kohtumiste eest. Samuti et oleksime reisides hoitud.

Rakverest pärit Helene ja Soome päritoluga Joonas on Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku ja Soome Luterliku Evangeeliumiühingu misjonärid. 2019. aasta augustis läkitati nad tööle Kagu-Aiasse, Myanmarisse. Maailm on kiires muutumises ning tänaseks on Helene ja Joonas tööpõld laienenud ning hetkel teenivad nad koostöökirikuid Indoneesias, Kambodžas ja Myanmaris, mõningal määral ka Bangkokis, kus nad elavad.

Kas sooviksid saada sõbrakirja oma e-postkasti?

Kirjuta Helenele aadressil helenetoivanen@gmail.com

Kas soovid toetada EELK välismisjonitööd tööd Myanmaris ühekordse annetuse või püsikorraldusega?

Annetused on oodatud EELK Misjonikeskus välismisjonikontole

Saaja: EELK Misjonikeskus, konto nr: EE292200221071313929.

Kas soovid olla meie tegemistega kursis sotsiaalmeedia kaudu?

Oleme leitavad Instagramis Toivasetmissio ja Facebookis Toivaset Missio.